

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet),
Dansk Folkeparti, Socialistisk
Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten,
Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige,
Frie Grønne, Liberal Alliance, Alternativet og
Kristendemokraterne om:

Basismidler til forskning

3. december 2021

Aftale om basismidler til forskning

Med denne aftale er regeringen og aftalepartierne enige om at tildele flere basismidler til forskning til Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet samt IT-universitetet i København. Parterne er endvidere enige om at forenkle den nuværende model for fordeling af basismidler gennem en afbureaukratisering. Endelig er parterne enige om at følge udviklingen i universiteternes basismidler de kommende år.

Universiteternes basismidler til forskning på ca. 9,3 mia. kr. årligt udgør et centralt element i universiteternes grundfinansiering. Midlerne er grundlagsskabende for universiteternes samlede forskningsindsats, herunder blandt andet ift. langsigtet opbygning af forskningsmæssig kapacitet, opretholdelse af et forskningsmæssigt beredskab, forskningsbaseret uddannelse samt konkrete forskningsaktiviteter. Midlerne prioriteres af universitetsledelserne og spiller dermed en anden rolle i forskningsfinansieringen end eksterne forskningsmidler fra offentlige og private fonde samt EU, som i høj grad er øremærket konkrete formål. Basismidler til forskning udgør ca. 30 pct. af universiteternes årlige omsætning og ca. 40 pct. af det offentlige forskningsbudget.

Regeringen og aftalepartierne lægger vægt på, at fordelingen af basismidler til forskning understøtter gode rammer for alle otte universiteters varetægelse af deres tre lovbundne kerneopgaver *forskning, uddannelse og vidensamarbejde (innovation)*. Parterne vil værne om de eksisterende stærke danske forskningsmiljøer i international høj klasse. Med aftalen ønsker parterne at stimulere fremvæksten af mere dansk topforskning, som – blandt andet gennem et tæt samarbejde med erhvervslivet – kan styrke håndteringen af centrale samfundsudfordringer.

Supplerende basismidler til Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet og IT-universitetet i København

Regeringen og aftalepartierne er enige om at øge bevillingen for basismidler til forskning til AAU, SDU og RUC med hhv. 25 mio. kr., 20 mio. kr. og 5 mio. kr. årligt fra 2022 og frem (2022-pl), jf. tabel 2 i bilag.

Endvidere er parterne enige om, at der i 2021 udmøntes 25 mio. kr. til RUC, 10 mio. kr. til ITU, 20 mio. kr. til SDU og 25 mio. kr. til AAU (2021-pl). Løftet svarer omtrent til, at hvert af de fire universiteter kan løfte deres forskningsindsats svarende til hhv. 8 mio. kr. (RUC og AAU), 7 mio. kr. (SDU) og 3 mio. kr. (ITU) årligt fra 2022-2024.

Parterne lægger vægt på, at både AAU og SDU klarer sig godt på forskningsområdet og samtidig vurderes at have en stærk profil inden for innovation, teknologiudvikling og tæt samarbejde med det regionale erhvervsliv. AAU løfter bl.a. en vigtig

opgave inden for teknisk forskning og prioriterer samarbejde med det omkringliggende samfund højt. SDU bidrager ligeledes væsentligt til den regionale viden-spredning – f.eks. gennem SDU's campusområder i bl.a. Sønderborg og Esbjerg. Universitetet spiller derved en vigtig rolle som vidensamarbejdsinstitution i Syd-danmark. Dertil er SDU en vigtig aktør i den danske robotklynge på Fyn.

Med prioriteringen af midler til ITU ønsker parterne at styrke forskningsbaseringen af ITU's uddannelser, hvor der er stor efterspørgsel efter dimittender. Med priorite-ringen af midler til RUC ønsker parterne at prioritere den fortsatte udvikling af RUCs rolle ift. udvikling af vidensamarbejdet i Region Sjælland samt forskningsba-seringen af RUCs uddannelser.

Forenkling af modellen for fordeling af basismidler til forskning

Regeringen og aftalepartierne vurderer, at der er potentiale for afbureaukratisering gennem en forenkling af den nuværende model for fordeling af basismidler.

Den nuværende model indebærer, at en stigende andel af basismidler til forskning på universiteterne bliver fordelt efter et performancebaseret element, der omfatter følgende indikatorer:

- 45 pct. fordeles efter uddannelsestilskud (uddannelsesaktivitet)
- 20 pct. fordeles efter forskningsvirksomhed finansieret af eksterne midler
- 25 pct. fordeles efter BFI (publicering af videnskabelige artikler/publikatio-ner)
- 10 pct. fordeles efter antallet af færdiguddannede ph.d.er

I 2022 bliver 18 pct. af midlerne fordelt efter det performancebaserede element. I 2025 vil andelen udgøre 23 pct.

Regeringen og aftalepartierne er enige om at videreføre det performancebaserede element.

Parterne er samtidig enige om at forenkle modellen, ved at den seneste opgørelse af universiteternes performance for så vidt angår BFI fastfryses som grundlag for den fremadrettede fordeling. BFI-grundlaget vil dermed ikke som i dag blive opda-teret årligt, og det nuværende administrative set-up omkring BFI afvikles dermed. Knap 430 forskere er i dag involveret i den løbende opdatering af BFI-grundlaget – blandt andet gennem deltagelse i i alt 67 tidskrævende faggrupper. En fastfrysning af BFI-grundlaget indebærer dermed en klar administrativ forenkling for universite-terne og frigør tid for de involverede forskere. Udviklingen i danske universiteters produktion af videnskabelige publikationer i Danmark og internationalt vil fortsat monitoreres via opdaterede opgørelser.

De øvrige tre indikatorer i det performancebaserede element ændres ikke, og andelen af de samlede basismidler til forskning, der omfordeles efter det performan-cebaserede element, vil fortsat stige med ca. 2 pct. årligt.

Forny et politisk drøftelse

Regeringen og aftalepartierne er endvidere enige om løbende at følge udviklingen i basismidlerne over de kommende år i lyset af udviklingen i sektoren både mht. uddannelse, forskning og innovation og på den baggrund eventuelt tage spørgsmålet op til fornyet drøftelse. I denne drøftelse vil effekterne af fastfrysningen af BFI-indikatoren også kunne indgå.

Finansiering

Den øgede bevilling til basismidler til forskning på AAU, SDU og RUC på i alt 50 mio. kr. årligt fra 2022 finansieres af bevillingen på § 19.11.79.75.

Den øgede bevilling til basismidler til forskning i 2021 til RUC, ITU, SDU og AAU på i alt 80 mio. kr. finansieres med ledige midler fra Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Aftalepartierne forpligter sig til at stemme for de ændringsforslag til finanslovsforslaget for 2022 samt for det aktstykke i 2021, der følger af aftalen.

Bilag

Af tabel 1 nedenfor fremgår fordelingen af basismidler til forskning til universiteterne i 2022.

Tabel 1

Fordelingen af basismidler til forskning til universiteterne i finanslovsforslaget for 2022

Mio. kr. (2022-pl)	2022
KU	3.061
AU	2.015
SDU	942
RUC	269
AAU	873
CBS	411
DTU	1.630
ITU	136
I alt	9.336

Kilde: 19.22. på FFL22

Af tabel 2 nedenfor fremgår løftene i 2021 og 2022-2025 til hhv. SDU, AAU, RUC og ITU.

Tabel 2

Løft af basismidler til forskning og forventede samlede basismidler i alt herefter i 2021-2025 for SDU, RUC, AAU og ITU

Mio. kr. (2022-pl)	2021 (2021-pl)	2022	2023	2024	2025
SDU	947	962	966	970	974
<i>Heraf løft basismidler (TB21)</i>	20				
<i>Heraf løft basismidler (FL22)</i>		20	20	20	20
RUC	302	274	274	273	273
<i>Heraf løft basismidler (TB21)</i>	25				
<i>Heraf løft basismidler (FL22)</i>		5	5	5	5
AAU	883	898	901	907	913
<i>Heraf løft basismidler (TB21)</i>	25				
<i>Heraf løft basismidler (FL22)</i>		25	25	25	25
ITU	144	136	136	137	136
<i>Heraf løft basismidler (TB21)</i>	10				
I alt	2.276	2.269	2.277	2.287	2.297
<i>Heraf løft af basismidler</i>	80	50	50	50	50

Kilde: Finansloven for 2021, Finanslovforslaget for 2022 samt Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger.

Anm.: Tabellen viser de budgetterede basistilskud til forskning i FL21 og FFL22 inklusive de løft af basismidler, som aftales i nærværende aftale. Dermed viser tabellen de budgetterede basismidler med finansloven for 2022. Universiteterne har adgang til at videreføre tilskud fra f.eks. 2021 til forbrug i senere år.